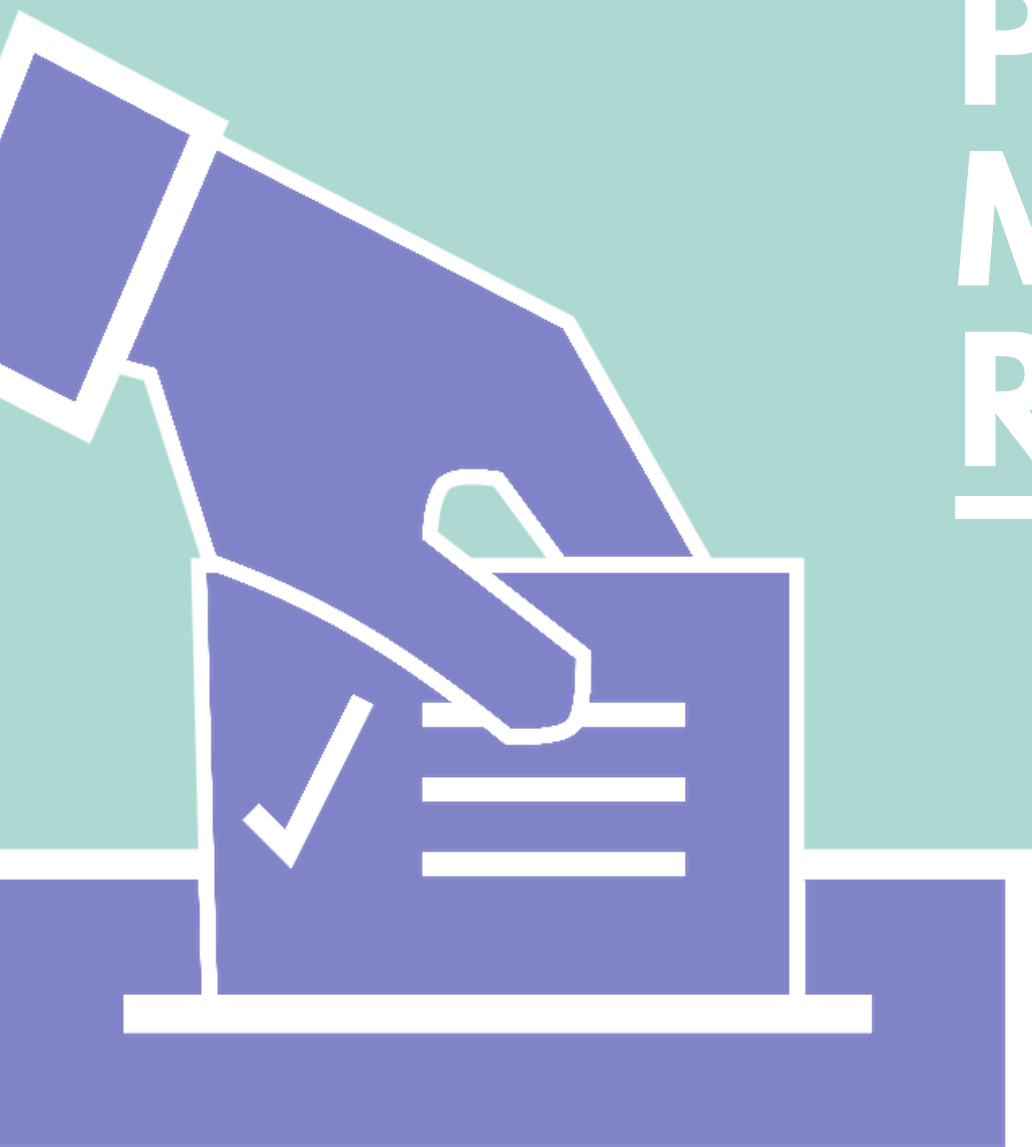

JAG TRÖR PÅ MIN RÖST

**Rapport om Myndigheten för stöd till
trossamfunds valsatsning 2018**

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Regeringsuppdraget.....	3
En kort forskningsöversikt	3
Metod ”Valambassadör”	5
Genomförande.....	7
Förstudie	8
Individuellt utformade handlingsplaner.....	10
Avstämningmöten och erfarenhetsutbyten.....	10
Inspiration och information genom valfolder	11
Resultat.....	12
Utvärdering.....	14
Utmaningar och förbättringsförslag.....	14
Framgångsfaktorer	15
Bilagor.....	18
Bilder på ett urval av aktiviteterna.....	18
Projektbeskrivning och platsannonser	21
Utdrag ur valfoldern ”Jag tror på min röst”	23

Jag tror på min röst

– en satsning för att stimulera
deltagande i valet 2018

Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) har fått i uppdrag av regeringen att stimulera trossamfundens arbete med informationsinsatser inför de allmänna valen i september 2018. Uppdraget innebär att informera om rösträttens betydelse samt det praktiska röstningsförfarandet. Under 2018 kommer SST att utbildade ett antal valambassadörer som myndigheten utför individuellt utformade satsningar för att stimulera intresse och diskussion bland trossamfundsmedlemmar inför valet. Detta sker genom sociala aktiviteter såsom möten, seminarier och workshops men även genom mediala plattformar såsom sociala medier och radiosändningar. Utöver arbetet med valambassadörerna tog myndigheten fram en valfolder. Denna informerade bland annat om valsystemet uppbyggnad och grundprinciper, visade vilka som får rösta i vilket val samt gav argument till varför det är viktigt att rösta. Förutom information gav den även inspiration till att rösta, detta i form av uttalanden av olika religiösa företrädare i Sverige

Sammanfattning

Genom regleringsbrevet för budgetåret 2018 fick Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) i uppdrag av regeringen att stimulera trossamfundens arbete med informationsinsatser inför de allmänna valen i september 2018. Uppdraget innebär att informera om rösträttens betydelse samt det praktiska röstningsförfarandet. Under 2018 utbildade SST nio valambassadörer som i samverkan med myndigheten utförde individuellt utformade satsningar för att stimulera valdeltagande. Dessa valambassadörer jobbade självständigt i sina respektive sammanhang med att mobilisera intresse och diskussion bland trossamfundsmedlemmar inför valet. Detta skedde främst genom sociala aktiviteter såsom möten, seminarier och workshops men även genom mediala plattformar såsom sociala medier och radiosändningar. Utöver arbetet med valambassadörerna tog myndigheten fram en valfolder. Denna informerade bland annat om valsystemet uppbyggnad och grundprinciper, visade vilka som får rösta i vilket val samt gav argument till varför det är viktigt att rösta. Förutom information gav den även inspiration till att rösta, detta i form av uttalanden av olika religiösa företrädare i Sverige

Regeringsuppdraget

I regleringsbrevet för budgetåret 2018 avseende Myndigheten för stöd till trossamfund formulerades uppdraget på följande sätt:

Informationsinsatser inför allmänna valen 2018

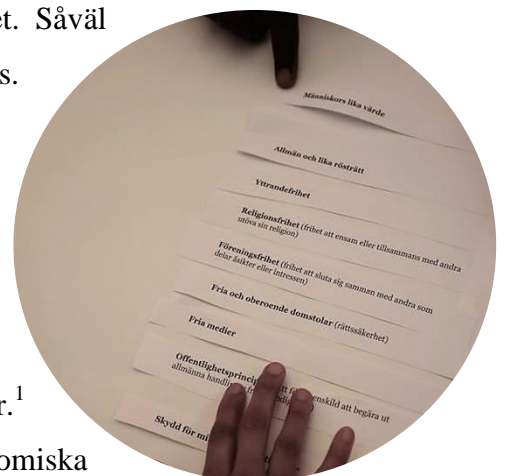
Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) får i uppdrag att stimulera trossamfundens arbete med informationsinsatser inför de allmänna valen 2018. Uppdraget innebär att informera om rösträttens betydelse och det praktiska röstningsförfarandet. Verksamheten ska inriktas på grupper av röstberättigade med lågt valdeltagande i tidigare allmänna val. I uppdraget ingår att följa upp och utvärdera arbetet med informationsinsatserna och konsuppdela utfallet där det är möjligt.

För genomförandet av uppdraget får SST disponera 700 000 kronor för 2018 från utgiftsområde 1 Rikets styrelse, anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati*, anslagspost 13 Valdeltagande – SST. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 15 april 2019.

En kort forskningsöversikt

För att genomföra satsningen på ett så effektivt sätt som möjligt inledde myndigheten sitt arbete med en sammanställning över forskningen i området. Såväl mönster i valdeltagande som strategier för att öka detta iaktogs.

Ur ett internationellt perspektiv har Sverige det tredje högsta valdeltagandet bland EU-länder utan valplikt och utskiljer sig med sin trend av ett ökande valdeltagande. Intresset för politik är högt och även engagemanget mellan valen sker i högre utsträckning än i de flesta andra europeiska länder.¹ Samtidigt påverkar ojämlikheter i människors socioekonomiska

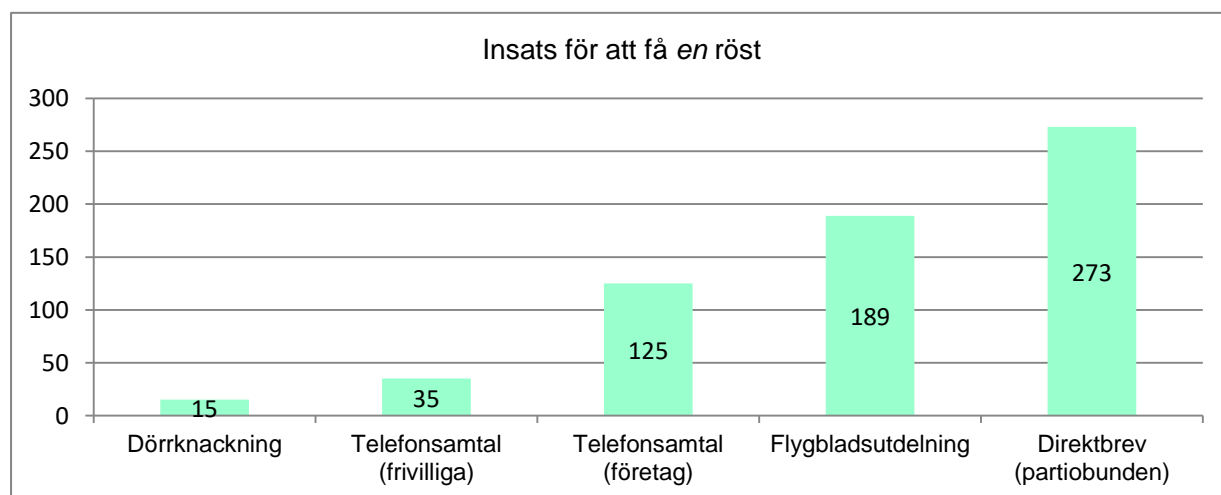
¹ Sverige, Regeringskansliet, Kulturdepartementet. (2018). *Strategi för en stark demokrati – främja, förankra, försvara*. Stockholm, s.6-7.

förutsättningar deras möjligheter att delta i demokratin. Detta demokratiska utanförskap yttrar sig i ett jämförelsevis lågt valdeltagande av unga vuxna, utrikesfödda personer och människor med funktionsvariationer.²

Beslutet att rösta eller ej är en vana som etableras efter några valtillfällen och som med tiden blir allt svårare att ändra på. Personer som ännu inte har etablerat fasta vanor angående deltagandet i svenska val kan således ses som en avgörande grupp – det vill säga både unga/förstagångsväljare och personer som nyligen kommit till Sverige. Lyckas man att befästa dessa individers identitet som väljare kommer de mest sannolikt att fortsätta rösta även i framtiden.³

Med tanke på detta valde myndigheten att tolka regeringsuppdragets direktiv att ”verksamheten ska inriktas på grupper av röstberättigade med lågt valdeltagande i tidigare allmänna val” på så vis att den främsta målgruppen ska vara trossamfund med en majoritet av utrikesfödda personer samt att arbeta en del med deras yngre medlemmar. Nästa steg i processen var att ta vara på forskningen som har undersökt hur människor kan mobiliseras att gå till val. Dessa ”getting-out-the-vote”-undersökningar visar att sociala möten (dörrknackningar, personliga samtal) är den mest effektiva metoden för väljarmobiliseringen.⁴

5

² I Beckman, L. (2009). *Demokratipolitikens metoder: Insatser för ett ökat valdeltagande - en kunskapsöversikt*. Stockholm: Sveriges riksdag, 16-97.

³ *Ibid.*, s.18-21.

⁴ *Se till ex.* Eldersved, S. 1956; Green, D. och Gerber, A. 2001; Niven, D. 2004 i Beckman, s. 27.

⁵ Frykman, M. (2018, april 15). *Höj rösten!* Presentation på valambassadörsutbildningen, Stockholm. Källa: Benedikt Hugosson, Ombudsman väljardialog Socialdemokraterna.

Röstning är en social handling, där de sociala nätverken runtomkring (familj, trossamfund, etc.) har stor vikt för beslutet att rösta eller inte. Röstar en person är sannolikheten stor att andra följer med – människor mobiliserar varandra. Denna ”spill-over”-effekt är särskilt stark i grupper som tillhör de mest svårmobiliserade.⁶ Insatser riktade gentemot särskilda grupper är dessutom mer effektiva än allmänna informationsinsatser. Dessa fungerar bäst i kontexter där människorna finns ändå, i stället för att lyfta de ur sina miljöer för påverkan.⁷⁸

Metod ”Valambassadör”

Baserat på forskningen som diskuterades ovan kom myndigheten till slutsatsen att det mest effektiva sättet att genomföra regeringsuppdraget var genom valambassadörer (VA). Dessa var personer som är väl förankrade i sina respektive församlingar/trossamfund, har stora kontaktnät och i många fall förtroendeuppdrag. Deras uppgift var att sprida information, anordna aktiviteter samt arbeta för ett ökat intresse bland sina egna och närliggande samfunds medlemmar inför valet.

Denna metod hade en rad fördelar och styrkor: Andersson m.fl. menar att ”nya platser och arenor” behöver skapas för att nå ut till de grupper som generellt inte är engagerade i valrörelserna.⁹ Valambassadörerna hade en nyckelposition i att skapa dessa utrymmen i sammanhang som ofta inte är naturliga politiska arenor, varför det antagligen hade varit svårt att som myndighet komma utifrån med ett politiskt budskap. Genom den lokala förankringen och sitt stora engagemang hade valambassadörerna redan ett förtroendeförskott inom sina trossamfund, vilket möjliggjorde det politiska samtalet.

Detta har stärkt mig och min syn på politiken men framförallt att kunna bidra till det här vackra landet som har öppnat sin famn till mig och många andra. Därför är det min och andras skyldighet att bidra för att bevara demokratin och jämställdheten.

*Aslan, VA i Syrisk-ortodoxa kyrkan,
Trollhättan*

⁶ Oscarsson, H. E. (2018, mars 14). *Rätt att rösta*. Presentation på SKL:s Demokratidagen 2018, Stockholm.

⁷ *Loc. cit.*

⁸ Beckman, L. (2009). *Demokratipolitikens metoder: Insatser för ett ökat valdeltagande - en kunskapsöversikt*. Stockholm: Sveriges riksdag, s.6.

⁹ *Ibid.*, s.24.

Bokbord i Skäggetorp, Linköping

I synnerhet i grupper som ännu inte har etablerade valvanor har teknisk information om röstningsförfarandet en signifikant positiv effekt på valdeltagandet.¹⁰ Detta var en viktig del i valambassadörernas arbete, som genom valsedlar, bilder och annat visuellt material demonstrerade hur det rent praktiskt går till att rösta. De hade möjlighet att informera på andra språk än svenska samt att anpassa sitt

budskap enligt trossamfundets kontext och behov. Detta målgruppsanpassade budskap förmedlades främst i personliga möten – enligt forskningen det mest effektiva sättet att mobilisera människor.

Externa informationsseminarier i samband med valen har den väsentliga svagheten att det är de ”redan frälsta” som deltar. Tack vare valambassadörernas närvaro och förankring i trossamfunden fanns de regelbundet på plats när människor samlades till gudstjänster, bön, högtider och dylikt. Detta uppsökande arbetssätt möjliggjorde att just de personer som inte aktivt skulle söka sig till valseminarier kunde nås. En ytterligare faktor som talade för att arbeta med trossamfunden som helhet, i stället för att bjuda in individer från olika organisationer till utbildningsseminarier, berör den ovan diskuterade ”spill-over”-effekten. Enligt statsvetaren Henrik Ekengren Oscarsson ska varje kampanj för att öka valdeltagandet genomsyras av denna sociala dragkraft.¹¹ Framförallt med tanke på att vår målgrupp tillhör de mer svårmobiliserade, där effekten är särskilt stark, hoppades vi att detta skulle komma valambassadörerna tillgodo.

”Ja, sociala medier – tänk om man övertygar en av alla dessa influencers på YouTube att uppmana sina följare att rösta. (...) Det skulle antagligen ha den största effekten av alla”, konstaterade Henrik Ekengren Oscarsson vidare.¹² Inom trossamfundsvärlden kan en andlig ledare ha en roll som liknar den av en influencer. Förhoppningen var att valambassadörerna

¹⁰ Beckman, L. (2009). *Demokratipolitikens metoder: Insatser för ett ökat valdeltagande - en kunskapsöversikt*. Stockholm: Sveriges riksdag, s. 28.

¹¹ Oscarsson, H. E. (2018, mars 14). *Rätt att rösta*. Presentation på SKL:s Demokratidagen 2018, Stockholm.

¹² *Loc. cit.*

skulle få hjälp av sina imamer, präster, pastorer och andra ledare att uppmuntra trossamfundet till delaktighet i valet.

Genomförande

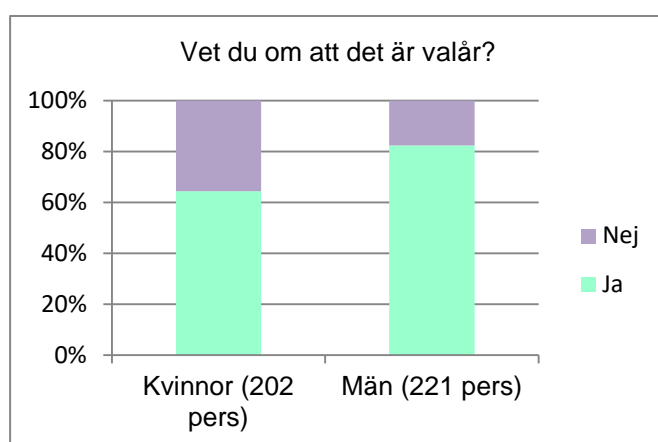
Utbildning av valambassadörerna

Baserat utifrån myndighetens kunskaper om det religiösa landskapet i Sverige, valdes trossamfund som förmodades ha störst behov av valinsatser. I detta beslut var det viktigt att ta hänsyn till både religiös och geografisk mångfald. Tanken var att valambassadörerna inte enbart skulle arbeta inom sina egna trossamfund, utan att även informera i andra samfund med liknande religiös och kulturell inriktning. Efter att ha identifierat de nio mest relevanta trossamfunden kontaktade vi dessa med vår platsannonser och hittade, efter en ansöknings- och intervjuprocess, våra nio valambassadörer.

En intensiv utbildningshelg i april förberedde valambassadörerna för sitt uppdrag. De fick arbeta med värderings- och påverkansfrågor och blev utrustade med kunskaper om valdeltagande samt det politiska systemet med dess olika nivåer. Talare från olika organisationer som jobbar med demokrati-, delaktighets- och valfrågor visade rent praktiskt hur man kan arbeta samt förmedlade pepp och inspiration. Något som genomsyrade helgen var vikten av att arbeta partipolitiskt neutralt samt en process kring att växa i sin roll som valambassadör.

Förstudie

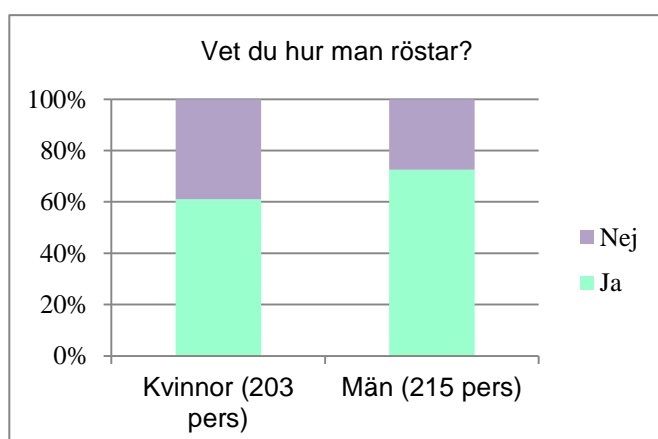
En viktig utgångspunkt i arbetet var att insatserna skulle ske på målgruppens egna villkor. För att kunna anpassa sitt arbete till behoven som fanns lokalt, började valambassadörerna sitt arbete med att genomföra en förstudie. Förstudiens syfte var att ge den enskilde valambassadören en första lägesbild över hur det ser ut i just dennes trossamfund. Samtidigt var det ett sätt för att börja samtalen kring valet. Varje valambassadör bestämde själv vilka frågor som ansågs vara viktiga för att kunna skriva sin handlingsplan. Några av svaren sammanställs och redovisas i denna rapport.

Vet du om att det är valår?

Enkäten genomfördes vid slutet av april/början av maj, d.v.s. fyra månader före valdagen – en tid då valkampanjerna inte var lika närvarande som precis före valdagen. En annan aspekt att ha i åtanke beträffande de första två frågorna är att okunskap

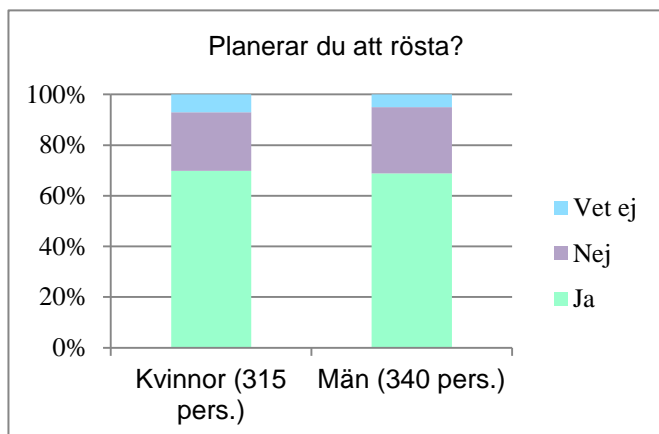
möjligtvis inte erkänns, något som enligt några valambassadörer slår ut olika starkt mellan könen. Enligt resultaten svarade 64 procent av kvinnorna att de visste om att det var valår, att jämföra med 82 procent av männen.

Vet du hur man röstar?

Osäkerheten kring det praktiska röstningsförfarandet visades tydligt i svaren. Här svarade 61 procent av kvinnorna och 73 procent av männen att de visste hur detta går till. Benägenheten att rösta minskar med osäkerheten kring röstningsförfarandet, något som både forskning och valambassadörerna själva

bekräftar. Detta tydliggjorde vikten av att jobba med praktisk information kring röstningsförfarandet, vilket även står skrivet i regeringsuppdraget.

Planerar du att rösta?

Här kom det inte fram några avgörande skillnader mellan män och kvinnor. I samband med denna fråga är det viktigt att se på anledningarna varför de som inte planerade att rösta svarade nej.

Varför planerar du att inte rösta? (I parentes: Hur länge har du bott i Sverige?)

- ”Jag har inte läst om partiets program” (inget svar)
- Missnöje i migrationsfråga (inget svar)
- ”Jag fick inte svenskt medborgarskap än” (0-2 år)
- ”Jag har inte svensk medborgare” (3-4 år)
- ”Jag vet ingenting om val och hur man rösta men om jag vet mer skat jag göra det” (3-4 år)
- ”Eftersom jag inte vet hur man ska rösta” (3-4 år)
- ”Jag har inte information om detta” (längre än 5 år)
- ”Jag vill men jag vet inte om det går eller inte för att jag fick inte permanent” (längre än 5 år)
- ”Kanske för att jag inte integrera i svenska samhället så mycket!” (längre än 5 år)
- ”Jag fått inte svensk medborgare” (längre än 5 år)
- ”Jag vet inte om jag har rösta i den val” (längre än 5 år)

I detta urval av svar framgår en rad olika anledningar till varför personer inte planerade att rösta. Genomgående i alla enkätundersökningar var det vanligaste svaret ”jag är inte svensk medborgare”, oberoende av tiden som man hade varit bosatt i Sverige. Detta tyder på bristande information om vilka regler som gäller angående kommun- och landstingsfullmäktige, något som valambassadörerna tog hänsyn till i utformningen av sina handlingsplaner.

Många visste inte om att de får vara med och rösta i det här valet. Många nya i Sverige har en idé av att man måste vara svensk medborgare för att rösta och det påverkar hur mycket de planerar att delta i kommunvalet.

Asther, VA i Antiokisk-ortodoxa kyrkan, Södertälje, intervjuad på SVT, 21 maj 2018

Valworkshop i Koptisk-ortodoxa kyrkan

Individuellt utformade handlingsplaner

Grundat i förstudiernas resultat formulerade varje valambassadör en handlingsplan i samverkan med myndigheten. Minimikravet var att det genomfördes minst två till

tre aktiviteter under våren 2018 och två seminarier i augusti–september samt besök i lokala församlingar i samband med större samlingar och högtider. Aktiviteternas utformning kunde vara alltifrån bokbord, demokratiquiz och radiosändning till interaktiva valworkshops och politiksamtal. Ambassadörerna visade en stor kreativitet och omtanke för hur kunskaper kunde förmedlas på bästa sätt till sina medlemmar.

Avstämningsmöten och erfarenhetsutbyten

Myndigheten stod i nära kontakt med valambassadörerna under hela processen och agerade bollplank, organisatoriskt stöd samt höll koll på aktivitetsrapporteringen. För att ge valambassadörerna möjlighet att stärka varandra och lära sig av andras utmaningar och lärdomar organiserades det två heldagar den 3 maj och 13 augusti. Där redovisades de redan genomförda aktiviteterna och funderades gemensamt hur olika utmaningar kunde lösas. Dessutom bjöd myndigheten en inspirationstalare till varje träff, som berättade om sitt val- och demokratiarbete.

Möte med valambassadörerna

Inspiration och information genom valfolder

Utöver arbetet med valambassadörerna tog myndigheten fram en valfolder (3000 exemplar). Denna informerade bland annat om valsystemets uppbyggnad och grundprinciper, visade vilka som får rösta i vilket val samt gav argument till varför det är viktigt att rösta. Förutom information gav den även inspiration till att rösta, detta i form av uttalanden av olika religiösa företrädare i Sverige. Till exempel:

Jag anser att rösta är en religiös skyldighet – en muslim som röstar kommer att belönas för sin goda handling. Valet bidrar också till att upprätthålla viktiga grundläggande värden som är viktiga inom islam såsom samlevnad och rättvisa. I islams religiösa texter står det: "Den mest omtyckte människan hos Gud är den som är mest nyttig för sina medmänniskor." Att rösta är både en rättighet och en skyldighet där individen väljer de bäst lämpade att värna vårt samhälles bästa.

Mahmoud Khalfi, Imam, Sveriges Imamråd

För mig som kristen är det självklart att stå upp för ett samhälle grundat på demokrati. I ett sådant samhälle ingår allmän rösträtt. Tänk så fantastiskt att alla, som senast på valdagen fyller 18 år eller är äldre, har rätt att vara med i processer som i slutändan och på olika sätt mynnar ut i ledningen av Sverige. Du och jag har all anledning att vara stolta över denna vår rätt och jag menar att det är oerhört viktigt för demokratins fortlevnad att vi utnyttjar den också i år.

Åke Bonnier, biskop, Skara stift

Foto: Carla Karlsson

När mina morföräldrar föddes fanns ingen allmän rösträtt i Sverige. De arbetade hårt för att få den rätten, i synnerhet kvinnors rösträtt. Demokrati som styrelseform var inget självklart. Våra grundläggande rättigheter kan fortfarande förbigås och ogiltigförklaras. Därför krävs att du och jag engagerar oss i att bygga en solidarisk samhällsgemenskap. Det mest grundläggande är att använda sin rösträtt i valet. Låt inte mina morföräldrars arbete ha varit förgäves: använd din rösträtt den 9 september!

*Syster Madeleine Fredell,
Dominikanorden*

Valmyndigheten sammanställde praktisk information om valet på 30 språk, varför SST inte såg behovet av att översätta foldern till andra språk än svenska. I stället valde vi att foldern skulle vara skriven på enkel svenska med många illustrationer. När valambassadörerna delade ut valhäftet i samband med seminarier, bokbord och workshops kompletterades detta med utskrifter av Valmyndighetens material på målgruppens modersmål. På så vis gjordes materialet tillgängligt även för personer som inte talar svenska. Valfoldern kan laddas ner här: <https://www.myndighetensst.se/om-oss/uppdrag-fran-regeringen/valsatsning-jag-tror-pa-min-rost.html>

Föredrag i Koptisk-ortodoxa kyrkan

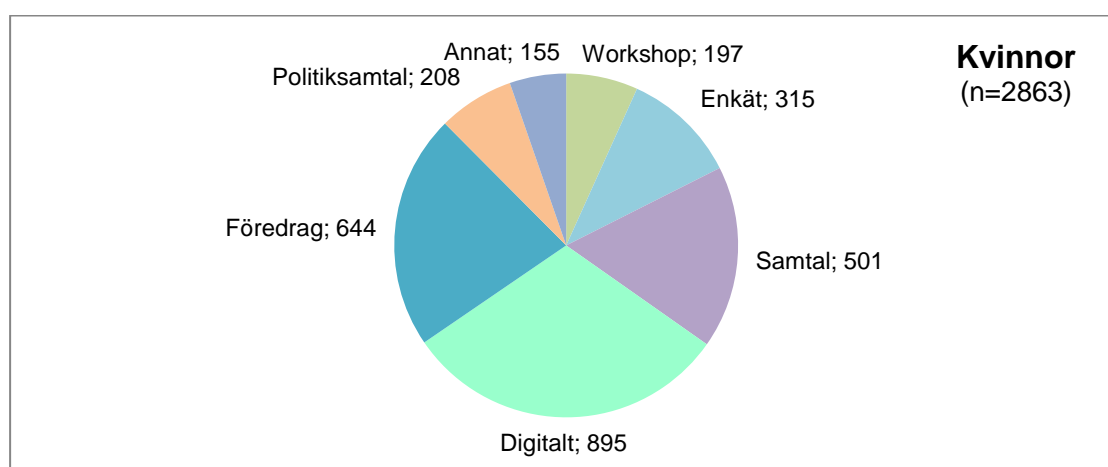
Resultat

Enligt SCB ökade valdeltagandet för fjärde valet i rad i riksdagsvalet, samt valet till landstings- och kommunfullmäktige.¹³ Det exakta antalet personer som påverkades av myndighetens satsning går dock inte att uppskatta. Det rapporterades om projektet på SVT Nyheter, i tidningen Sändaren (upplaga 6200 exemplar), Kyrkans Tidning (upplaga 23 300 exemplar), Dagens Muslim, Katolska stifts hemsida samt P1:s program ”Människor och tro” (200 000–300 000 lyssnare per sändning). Valfoldern delades ut personligen, men spreds även via myndigheten till trossamfunden. På sammanträden informerade myndighetens personal om satsningen samt uppmanade de närvarande att i sin tur sprida information kring valen.

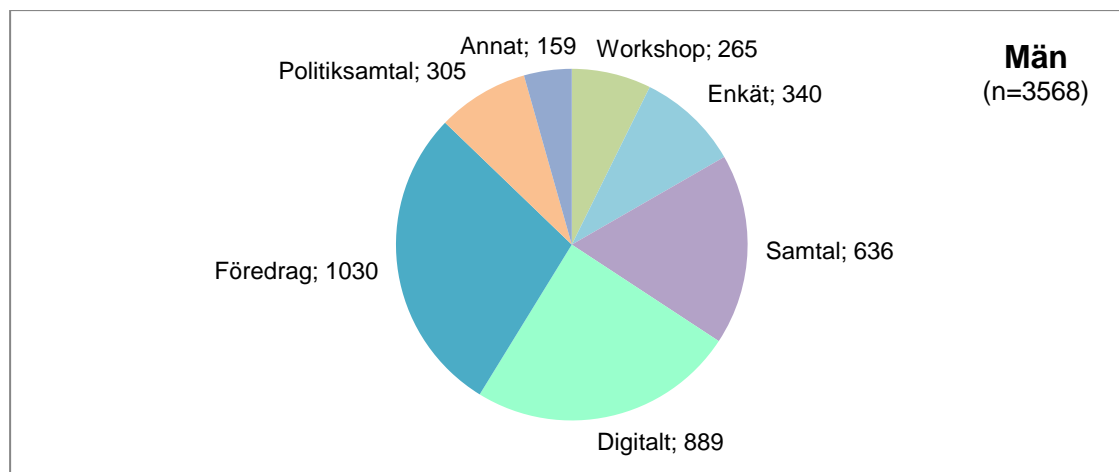
¹³ *Högsta valdeltagandet i riksdagsval sedan 1985*. Statistiska Centralbyrån, 21 Nov. 2018

Vid alla aktiviteter räknade valambassadörerna efter bästa förmåga antalet deltagare. Genom den ovan diskuterade spill-over effekten, den mediala rapporteringen samt utdelandet av valfoldern, kan vi dock dra slutsatsen att ännu fler personer berörts än de som registrerades i statistiken. Enligt denna statistik nådde valambassadörerna ut till 6431 personer, varav 2863 kvinnor och 3568 män.¹⁴ I enlighet med regleringsbrevets uppdrag redovisas utfallet uppdelat efter kön. Detta skedde genom olika aktiviteter i Stockholms län (Kista, Skärholmen, Hägersten, Solberga, Tensta, Spånga, Södertälje, Järfälla, Upplands Väsby), Trollhättan, Örebro, Falun, Göteborg, Linköping, Jönköping, Sundsvall, Helsingborg, och Gävle. Aktiviteterna kategoriserades på följande sätt:

- Workshop: interaktiv workshop eller seminarium med övningar och diskussioner
- Enkät: utdelande av enkäter i samband med förstudien – ett sätt att komma igång med diskussioner och att uppmärksamma att det är valår
- Samtal: Informationsbord och mingel vid kyrkkaffe, efter bönesamling eller högtid
- Digitalt: SMS-påminnelse eller meddelanden på sociala medier (antal gillamarkeringar eller sms-mottagare räknades)
- Föredrag: Valambassadören håller i ett informationsmöte eller föredrag i samband med t.ex. högtid eller årsmöte; eller trossamfundets andliga ledare håller i ett föredrag på grund av valambassadörens förarbete
- Politiksamtal: Politiker bjuds till trossamfundet
- Annat: Exempelvis radiosändning i samfundets egen kanal, personligen gå med personer till vallokalen, annat

¹⁴ Statistiken fördes över enskilda kontakter, vilket innebär att samma person kan ha kommit till fler än ett evenemang och på så vis räknats flera gånger.

Utvärdering

Efter valet samlades valambassadörerna en sista gång för ett utvärderingsmöte, där uppdraget utvärderades både muntligt och skriftligt. Inför eventuella framtida uppdrag följer en sammanställning över framgångsfaktorer och utmaningar.

Utmaningar och förbättringsförslag

Blanda religion och politik: Som nämnt ovan är många trossamfund inga naturliga politiska arenor, utan det anses att politiken ska äga rum utanför den religiösa sfären. För vissa valambassadörer innebar detta inledningsvis en del utmaningar med att få tillstånd att genomföra sitt arbete.

Kontakt med politiker: I enstaka fall verkar det ha funnits en viss misstänksamhet från politikernas håll till att bli bjuden av en muslimsk församling/förening. Den generella misstänksamheten, som många muslimer vittnar om, kan ha förstärkts genom ett marginellt fenomen, då den islamistiska organisationen Hizb ut-Tahrir uppmanade muslimer att inte rösta, något som uppmärksammades medialt. Dessutom tycktes det inte alltid vara lätt att få tydliga svar från politiker. Här önskades det i större utsträckning målgruppsanpassade budskap.

Hitta rätt aktivitetsform: Anordnandet av panelsamtal krävde oproportionerligt mycket förberedelsestid för ett litet utfall. Dessutom berättade en valambassadör: ”I mitt hemland har vi inga panelsamtal. Därför kommer folk inte till sånt.” Valambassadörerna ansåg att andra former av evenemang var mer effektiva och lockade ett större antal människor. Generellt ansågs det vara svårt att skapa nya plattformar som lockar mycket folk.

Interreligiösa samarbeten: Med syfte att maximera genomslaget beslutade myndigheten att alla nio valambassadörer skulle ha olika religiösa tillhörigheter och att ideella trossamfundsmedlemmar skulle hjälpa till vid behov. Från valambassadörer i större trossamfund kom dock önskemålet att vara två ambassadörer för att underlätta arbetet. En annan idé var att valambassadörer från två olika trossamfund, men med liknande kulturella bakgrunder, kunde samarbeta i team. Förslaget syftade till att samla människor från båda trossamfunden till aktiviteterna.

Framgångsfaktorer

Enkätundersökningar: Att initiera arbetet i trossamfundet med en enkätundersökning bedömdes som ett positivt sätt att få såväl en nyanserad lägesbild som att väcka ett första intresse för valet. Ambassadörerna berättade att ett flertal personer hörde av sig för att få mer information efter att ha svarat på enkäten. Många fick även hjälp av andra att dela ut

Politiksamtal i Kista

enkäterna, vilket medförde ett ökat intresse från olika håll. Tack vare enkätresultaten kunde både myndigheten och valambassadörerna arbeta evidensbaserat med uppdraget och följa upp de behov som kom fram, istället för att gissa vad det var som målgruppen behövde.

Stöd från religiösa "influencers" och auktoritetspersoner: I många trossamfund lyckades valambassadörerna att få aktivt stöd i sitt uppdrag av de högsta religiösa ledarna, vilket medförde att vissa uppmuntrade sitt trossamfund att rösta under bönesamlingar och gudstjänster. I andra fall fick valambassadörerna själva möjlighet att tala under dessa samlingar. På grund av den känslighet inför att blanda religion och politik, som råder i en del trossamfund, krävdes det i ett fall flera veckors arbete för att få tillåtelse att arbeta med valuppdraget. En valambassadör berättade: "Det var en seger när jag äntligen fick stå i predikstolen och informera om att jag var valambassadör, det var en lång väg dit. Men nu stod jag här och kunde berätta om mitt uppdrag."

Använda etablerade kommunikationskanaler samt befintliga mötesplatser och -tider: Genom befintliga mejllistor och nyhetsutskick, WhatsApp-grupper eller radiostationer kunde valambassadörerna nå målgruppen på ett enkelt och effektivt sätt. Högtider, årsstämmor och andra tillfällen där grupper samlades var utmärkta tillfällen att nå ut till ett stort antal personer, även till dem som inte aktivt skulle söka sig till ett valrelaterat evenemang.

Valinformation under Svensk-senegambiska trossamfundets Iftar konferens

Radiosändning på persiska

Konkretiserad politik och anpassat budskap: En ytterligare framgångsfaktor var att anpassa budskapet till trossamfundets behov, till exempel genom att visa på konkreta fall om hur politik påverkar människornas vardagsliv samt övningar som illustrerade skillnaderna mellan riksdagen, kommun och landsting. I vissa trossamfund fanns

det en motvilja till att rösta på grund av dåliga erfarenheter i födelselandet. Även i dessa fall kunde den gemensamma bakgrunden av valambassadör och trossamfundsmedlem vara en avgörande faktor i att kunna samtala om frågan.

Nära samarbete med SST, ekonomiskt stöd och mångfald av material: Varje valambassadör stod under hela uppdraget i nära kontakt med SST. Tack vare fyra långa utbildningsdagar samt en stor mängd digitalt och tryckt material rapporterade valambassadörerna att de kände sig väl utrustade inför sitt uppdrag. Ett visst ekonomiskt stöd möjliggjorde att valambassadörerna kunde ha aktiviteter i andra städer, bjuda på fika och vid behov hyra lokaler.

Ni ska rösta här för att få ett bra liv i Sverige. Jag vill att vi ska stärkas och synas. Vi som bor i Sverige har inte bara rättigheter, utan skyldigheter också. Dom kanske vi inte alltid känner till så bra. (...) Den här makten att påverka, det hade vi inte i Kongo, men det har vi här. Den makten är tilldelad oss.

Lyra, VA i Equmeniakyrkan, Stockholm, intervjuad i Sändaren, 23 augusti 2018

Bilagor

Bilder på ett urval av aktiviteterna

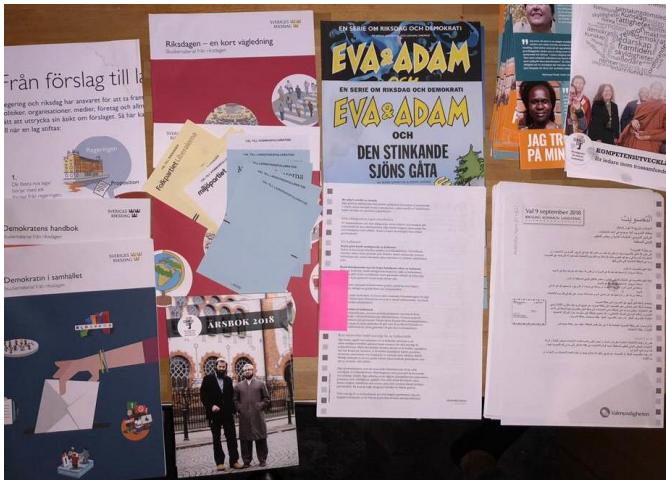
Från vänster till höger: Workshop på sommarläger, inför enkätutdelningen, församlingsbesök i Helsingborg, politiksamtal i Trollhättan

Många tar inte det här [valet] på allvar.

Det är skillnad på synen på politik i våra länder och i Sverige. Det är den största utmaningen – att verkligen förklara att det här är viktigt. Ni kan vara med och bestämma, delta och rösta fram hur samhället ska se ut.

Asther, VA i Antiokiska-ortodoxa kyrkan, Södertälje, intervjuad på SVT, 21 maj 2018

Valsamtal i Katolska kyrkan i Sundsvall, bokbord, workshop i Syrisk-ortodoxa kyrkan, informationsföreläsning, valpresentation på Shiasamfundets årsmöte

Workshop på ABF-huset i Stockholm, på valdagen, valworkshop för kvinnor, workshop för förstagångsväljare, politiksamtal i Falun

Projektbeskrivning och platsannonser

Dnr: 4.8.2/0094(18)
Datum: 2018-03-08

Jag tror på min röst

– en satsning för att stimulera
deltagande i valet 2018

Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) har fått i uppdrag av regeringen att stimulera trossamfundens arbete med informationsinsatser inför de allmänna valen i september 2018. Uppdraget innebär att informera om rösträttens betydelse samt det praktiska röstningsförfarandet.

Under 2018 kommer SST att utbilda ett antal valambassadörer som i samverkan med myndigheten utför individuellt utformade satsningar för att stimulera valdeltagande 2018. Dessa valambassadörer jobbar självständigt i sina egna sammanhang med att mobilisera intresse och diskussion bland trossamfunds- och församlingsmedlemmar för valet 2018. Detta sker genom sociala aktiviteter såsom möten, seminarier, workshops och på mediala plattformar.

Myndigheten för stöd till trossamfund (SST)
Box 14038, 167 14 Bromma
Tel 08-453 68 70 • fax 08-453 68 29 • info@sst.a.se • www.sst.a.se

Jag tror på min röst – en satsning för att stimulera deltagande i valet 2018

Uppdraget som valambassadör

För att genomföra uppdraget som valambassadör på bästa möjliga sätt är det viktigt att du som går in i uppgiften har en vilja och förmåga att ta stort eget ansvar och att du vill engagera dig för att stärka demokratin i Sverige. Uppdraget bygger på sociala möten och relationer, varför du ska känna dig bekväm med att prata med människor och ha ett brett kontaktnätverk inom ditt trossamfund. Du ska ha möjlighet att delta i alla fem heldagsmöten som myndigheten anordnar och ska kunna avsätta minst en månads arbetstid för uppdraget. Uppdraget är arvoderat och du får ersättning för resor.

Valambassadörernas gemensamma möten

- 2 dagar uppstart med utbildning/workshops (14-15 april)
- 1 dag avstämning och planeringsmöte (3 maj 2018)
- 1 dag avstämningsmöte och erfarenhetsutbyte (13 augusti 2018)
- 1 dag utvärderingsmöte samt diplomering (okt 2018)

Valambassadörerna förväntas genomföra på egen hand:

- En förstudie kring valdeltagandet i sina respektive organisation/sammanhang
- 2-3 aktiviteter på våren 2018 (t.ex. bokbord, seminarium, workshop, samtal, etc.)
- 2 seminarier i augusti-september i anslutning till valet
- Besök i lokala församlingar i samband med större samlingar

Har du frågor eller är intresserad av att anta uppdraget som valambassadör?
Hör av dig senast den 25 mars till Jana Jakob på jana.jakob@myndighetsst.se

Utdrag ur valfoldern "Jag tror på min röst"

" När mina medborgare följdes fanns ingen annan röst i Sverige. De arbetade hårt för att få sin röst, i synnerhet kvinnors röst. Demokrat som styr, reform var inget självklart. Våra grundläggande rättigheter kan fortfarande förslås och rättigheter förslås. Därför är av att du och jag engagerar oss i att bygga en starkare samhällsstruktur. Det mest grundläggande är att involvera en röst i valet. Låt inte mina medborgares arbete ha varit förgäves, använd din röst i valet!"

Syster Madeline Fredell, Demokraternas

" Jag anser att rösta är en religiös skyldighet - en muslim som röstar kommer att belönas för sin goda handling. Valet bidrar också till att upprätthålla viktiga grundläggande värden som är viktiga inom islam såsom samerhet och rättvisa. I islams religiösa texter står det: "Den mest omtyckt av människor hos Gud är den som är mest nyttig för sina medmänniskor". Att rösta är både en skyldighet och en skyldighet där individen väljer de bäst lämpade att värna vårt samhälles bästa."

Mahmoud Khalil, Imam, Sveriges Imamråd

" Jag vet att många av oss kommer från länder med olika politiska förhållanden där förtroende, tryk och mordet är vanliga. Därför vill jag påminna dig att politisk handling är värdigt och ärligt. Det vi behöver göra är att skapa oss goda vändningar och börja främja efter dem. Då kommer världen att förändras. Därför behövs din röst för att säkerställa den kommande generationens framtid i detta land."

Lynx Semu, volontäransvarig och engagerad i Espemestyrkan

JAG TROR PÅ MIN RÖST

Minutspärr för val till riksdagen

Siffror om valet

Hur vanligt det är att rösta i riksdagsvalet varierar i olika delar av landet

Kommunerna med högst valdeltagande i riksdagsvalet 2014		Kommunerna med lägst valdeltagande i riksdagsvalet 2014	
Kommun	Valdeltagande	Kommun	Valdeltagande
Lomma	92,0 %	Haparanda	70,4 %
Häbo	91,6 %	Björnsjö	72,3 %
Vellinge	91,4 %	Södertälje	77,9 %

Det hittills högsta valdeltagandet var i riksdagsvalet 1976, då 91,8 procent deltog. I senaste valet deltog 85,8 %

1976 1978 1982 1986 1990 1994 1998 2002 2006 2010 2014

1921 Efter en lång och intensiv kamp fick kvinnor rösträtt vid valet 1921. Därför brukar 1921 kallas för startpunkten för allmän och lika rösträtt i Sverige.

Frågor som anses viktigast av väljarna:

1. Vård och omsorg
2. Invandring och flyktingpolitik
3. Skola och utbildning
4. Miljö och klimat
5. Integration

Viktiga datum:

- 22 augusti - Röstberättigade som är bosatta i Sverige får sina röstkort. Fördelningen i Sverige startar.
- 9 september - Valdag. Vallokaler är öppna kl. 08.00-20.00. Klöckan 20.00 avslutas röstningen och rösterna börjar räknas i vallokaler.
- Maj 2019 - Val till Europaparlamentet

Vem får rösta?

För att få rösta måste du ha fyllt 18 år senast på valdagen och uppfylla särskilda regler för de olika valen.

Du har rösträtt till riksdagen om du är...

- Svensk medborgare och är eller har varit folkbokförd i Sverige.

Vad gör riksdagen?

- Ansvar för hela Sverige
- Godkänner statsbudget
- Skisar lagar
- Utser regeringen

Du har rösträtt till kommun- och landstingsfullmäktige om du är...

- Svensk medborgare och är folkbokförd i kommunen/landstinget.
- eller medborgare i något av EU:s medlemsländer eller medborgare i Island eller Norge och är folkbokförd i kommunen och landstinget.
- eller medborgare i något annat land än de som räknats upp ovan och har varit folkbokförd i Sverige (1 år) i något av valdagen, samt är folkbokförd i kommunen eller landstinget.

Vad gör landstingen?

- Ansvar för regional styre (än eller regionen)
- Skiljer hälso- och sjukvård
- Ansvar för kollektivtrafik
- Ansvar för regional utveckling

Vad gör kommunerna?

- Ansvar för lokal styre (kommunen)
- Tar ut kommunskatten
- Ansvar för skolor och barn- och äldreomsorg
- Ansvar för bussar, gator och vattenledning

Du har rösträtt till Europaparlamentet om du är...

- Svensk medborgare och är eller har varit folkbokförd i Sverige.
- eller medborgare i något av EU:s medlemsländer, är folkbokförd i Sverige och har anmält dig till röstlängden.

Vad gör EU-parlamentet?

- Skisar lagar från EU
- Beslutar om EU:s budget

Varför ska just du rösta?

Jag kan ändå inte påverka!

Tänk om alla tänkte så? Din röst betyder lika mycket som alla andras. Ingen röst är betydelslös. Många människor i världen kämpar dagligen för att få sin röst hörd.

En röst mer eller mindre spelar väl ingen roll!

Avstår du från att rösta avstår du också makt och inflyande till någon annan som utnyttjar sin rösträtt.

Jag gillar inte politik!

Omsett! Vad du tycker om politik går det inte att bortse ifrån att politiken påverkar ditt liv. Vill du kunna ha röstgärnhet? Behöver du gå till vårdcentralen? Har ett barn som går i skolan? Politiken finns i de flesta delar av våra liv!

Jag vet inte vad partierna vill!

Det finns många sätt att få information om vad politikerna vill och vilka frågor de driver. Läs om partiernas roller på deras hemsidor och lyssna till debatter i tv och på radio. Prova att göra olika Valkompasser som finns på flera stora bilingarnas webbsidor.